

UCHWAŁA Nr *XIV/115/2012*
Rady Gminy Cewice
z dnia *29 marca*... 2012 r.

w sprawie uchwalenia gminnego programu przeciwdziałania
przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy
w rodzinie na lata 2012 – 2015.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r.
o samorządzie gminnym (j. t. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591
z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2, pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r.
o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493
z późn. zm.)

Rada Gminy uchwała, co następuje :

§ 1.

Przyjmuje się gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie
oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2012-2015, stanowiący
załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Cewice.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY
Hanna Kurs
mgr Hanna Kurs

RADCA PRAWNY
Wojciech Nankowski
mgr Wojciech Nankowski

Załącznik
do uchwały Nr .XIV.115.12012
Rady Gminy Cewice
z dnia .29. marca.... 2012r.

**GMINNY
PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2012-2015.**

I. WSTĘP

Nie ma kraju czy społeczności nie dotkniętej przemocą. Jest obecna w domach, szkołach, w pracy i instytucjach oraz mediach. Jest uniwersalnym problemem, który zagraża życiu, zdrowiu i poczuciu komfortu psychicznego.

Światowa Organizacja Zdrowia definiuje przemoc jako celowe użycie siły fizycznej, zagrażające lub rzeczywiste, przeciwko sobie, komuś innemu lub przeciwko grupie lub społeczności, co powoduje lub jest prawdopodobne, że spowoduje zranienie, fizyczne uszkodzenie, śmierć, ból psychologiczny, zaburzenia w rozwoju lub deprivację

Wyróżnić można następujące formy przemocy :

- przemoc fizyczna – popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielenie koniecznej pomocy, itp.,
- przemoc psychiczna – wyśmiewanie poglądów religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), domaganie się posłuszeństwa, ograniczenie snu i pożywienia, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowanie gróźb, itp.,
- przemoc seksualna – wymuszanie pożycia seksualnego i praktyk seksualnych, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych i inne,
- przemoc ekonomiczna - odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, nie zaspokajanie podstawowych materialnych potrzeb rodziny, itp.,

Na terenie gminy Cewice przemoc w rodzinie występuje w rodzinach o różnym statusie społecznym, często łączy się z problemem nadużywania alkoholu, niskimi dochodami.

Skuteczne przeciwdziałanie i zwalczanie przemocy w rodzinie wymaga współpracy różnych służb i budowania lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

II. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

Program realizowany będzie w oparciu o następujące przepisy prawa :

1. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie ma lata 2006-2016,
2. Ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz. 1493 z późn.zm.),
3. Ustawę z dnia 22 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwość i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2007r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.),
4. Ustawę z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.).

III. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE GMINY CEWICE

Z danych ewidencji ludności (stan na 31.12.2011r.) wynika, że w Gminie Cewice zamieszkuje 7501 mieszkańców, z czego 49,02 % stanowią kobiety. Dominującą grupą wiekową są mieszkańcy w wieku produkcyjnym, tj. kobiety między 18 a 60 rokiem życia oraz mężczyźni między 18 a 65 rokiem życia – 4801 osób. Szczegółowe dane dotyczące struktury wiekowej przedstawia tabela.

TABELA . Struktura wiekowa mieszkańców Gminy Cewice w roku 2011

Przedział wieku	Liczba ogółem
0-17 lat	2026
18-60 lat (kobiety)	2217
18-65 (mężczyźni)	2584
61 lat i więcej (kobiety)	467
66 lat i więcej (mężczyźni)	207
RAZEM	7501

Z danych Posterunku Policji w Cewicach (stan na 31.12.2011r.) wynika, że z każdym rokiem wzrasta liczba przeprowadzonych interwencji domowych w związku z przemocą. W 2010 roku przeprowadzono 26 interwencji domowych, a w 2011 roku policjanci interweniowali 43 razy. Wśród podopiecznych Ośrodka Pomocy Społecznej w 2010 roku siedem rodzin objęto pomocą z uwagi na występującą przemoc, w 2011 roku wsparcia z tego tytułu udzielono również siedmiu rodzinom.

W rejestrach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cewicach w roku 2011 figurowało 18 osób zgłoszonych przez członków rodziny, pracowników socjalnych, policję, prokuraturę oraz inne osoby celem rozpoczęcia procedury zobowiązania do leczenia uzależnienia od alkoholu. Na podstawie analizy ankiet zgłoszeniowych GKRPA ustalono, że w blisko 89 % ankiet pojawiają się informacje dotyczące wszczynania awantur, używania siły fizycznej, wyzwisk, popychania i szarpania oraz wyganiania innych członków rodziny przez osoby

zgłoszone do leczenia. Osoby, które przynajmniej raz doświadczyły przemocy w rodzinie – niezależnie do tego jaką przybierała ona formę- to częściej kobiety niż mężczyźni. Spożywanie alkoholu ma duży wpływ na występowanie przemocy w rodzinach. Okazuje się, że 85 % ofiar – niezależnie od rodzaju przemocy – stwierdziło, że przynajmniej raz sprawca był w momencie zdarzenia pod wpływem alkoholu.

IV. PROGRAM

1. Adresatami programu są:

- rodziny i osoby dotknięte bezpośrednio zjawiskiem przemocy,
- rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy,
- przedstawiciele instytucji i służb pracujący z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą.

2. Głównym celem programu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy oraz stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych bądź uwikłanych w przemoc w rodzinie.

3. Do szczegółowych celów i zadań programu zalicza się :

3.1. Koordynacja działań pomocowych lokalnych podmiotów.

Zadanie 1 : W ramach utworzonego Interdyscyplinarnego Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie – szybkie i skuteczne podejmowanie działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa oraz zatrzymania przemocy w rodzinie, a także planowanie i realizacja działań pomocowych na podstawie diagnozy potrzeb.

Zadania Zespołu :

- kompleksowa pomoc rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy,
- przyjmowanie zgłoszeń dotyczących przemocy domowej i uruchamianie procedur mających na celu powstrzymanie przemocy,
- wypracowanie procedur interwencji kryzysowej wobec ofiar i sprawców przemocy oraz opracowanie adekwatnej strategii postępowania,
- kierowanie ofiar i sprawców przemocy do odpowiednich specjalistów,
- monitorowanie sytuacji w rodzinach w których dochodzi do przemocy a w szczególności uruchamianie współpracy między różnymi instytucjami pomocowymi,
- zbieranie materiałów dowodowych zgodnie z procedurą „ Niebieskiej Karty”,
- gromadzenie informacji na temat instytucji udzielających pomocy rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy domowej,
- analiza wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczenia odwykowemu składanych do GKRPA pod kątem związku między nadużywaniem alkoholu, a stosowaniem przemocy,

- występowanie z zawiadomieniami do prokuratury o podejrzeniu popełnienia czynów określonych w art. 2 § 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Zadanie 2 : Uruchomienie Punktu Poradnictwa dla Ofiar Przemocy Doraźnej w celu wsparcia prawnego i psychologicznego ofiar przemocy oraz do realizacji działań korekcyjno – edukacyjnych oraz wsparcia psychologicznego dla sprawców przemocy w rodzinie.

Zadania Punktu Poradnictwa :

- dyżury specjalistów : psychologa, prawnika, terapeuty, pracownika socjalnego
- udzielanie wsparcia emocjonalnego,
- udzielanie wsparcia psychologicznego i prawnego,
- gromadzenie i udostępnianie informacji o instytucjach i organizacjach udzielających pomocy osobom dotkniętym zjawiskiem przemocy,
- gromadzenie i udostępnianie informacji o instytucjach i organizacjach realizujących programy terapeutyczno – korekcyjne wobec sprawców przemocy.

Wskaźniki osiągnięcia celu :

- liczba porad udzielonych ofiarom przemocy,
- liczba sprawców przemocy objętych działaniami terapeutycznymi,
- liczba rodzin objętych działaniami pomocowymi.

3.2. Systematyczna edukacja środowiska lokalnego .

Zadanie 1 : Przygotowanie i udostępnianie materiałów o charakterze informacyjnym i edukacyjnym – w celu ułatwienia dostępu do podstawowych informacji z zakresu przeciwdziałania przemocy oraz podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców Gminy na temat przemocy domowej.

Realizacja zadań poprzez:

- utworzenie gablot informacyjnych w Urzędzie Gminy, Ośrodku Pomocy Społecznej, Posterunku Policji, szkołach i Ośrodku Zdrowia oraz systematyczne aktualizowanie umieszczonych tam informacji.
- rozpowszechnianie broszur i ulotek dotyczących zjawiska przemocy
- publikowanie w BIP Urzędu Gminy, Ośrodka Pomocy Społecznej i szkołach informacji o lokalnym systemie pomocy i wsparcia osób uwikłanych w zjawisko przemocy domowej,
- rozpowszechnianie w lokalnym środowisku programów profilaktycznych,
- udział w ogólnopolskich kampaniach przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadanie 2 : Promowanie efektywnych sposobów rozwiązywania konfliktów w rodzinie oraz sposobów radzenia sobie z agresją i złością – w celu nabycia umiejętności rozwiązywania konfliktów oraz radzenia sobie z agresją.

Realizacja zadania wobec :

- dzieci i młodzieży – poprzez prowadzenie zajęć edukacyjno – wychowawczych w szkołach i świetlicach socjoterapeutycznych, przeprowadzanie szkolnych programów profilaktyki przemocy, wspieranie aktywnych form spędzania czasu wolnego promujących zachowania bez agresji,

- dorosłych – poprzez poradnictwo w trakcie edukacji przedmałżeńskiej, konsultacje z psychologiem i pedagogami, terapie dla osób uzależnionych i współuzależnionych w spotkaniach grupy AA oraz grupy terapeutycznej.

Wskaźniki osiągnięcia celu :

- liczba utworzonych gablot informacyjnych,
- liczba rozpowszechnionych materiałów o charakterze informacyjno – edukacyjnym,
- liczba publikacji w BIP,
- liczba zrealizowanych programów profilaktycznych,
- liczba zrealizowanych form aktywnego spędzania czasu wolnego,
- liczba udzielonych porad psychologicznych i prawnych,
- liczba przeprowadzonych terapii.

3.3. Systematyczna edukacja przedstawicieli różnych grup zawodowych stykających się z problematyką przemocy w rodzinie.

Zadanie : Udział osób i grup zawodowych w specjalistycznych szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy – w celu podniesienia poziomu wiedzy różnych grup zawodowych stykających się z problematyką przemocy, w tym profesjonalne przygotowanie poszczególnych grup do realizacji działań pomocowych.

Realizacja działania :

- gromadzenie informacji dotyczących potrzeb szkoleniowych w sprawie zjawiska przemocy domowej,
- pozyskiwanie różnych ofert szkoleniowych z zakresu przeciwdziałania przemocy,
- finansowanie udziału w szkoleniach i konferencjach organizowanych dla osób i grup zawodowych bezpośrednio związanych z problematyką przemocy domowej.

Wskaźniki realizacji celu :

- liczba przeszkolonych osób,
- liczba sfinansowanych szkoleń.

4. Realizatorem programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Cewicach we współpracy z :

- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Sołectwami,
- Szkołami,
- Posterunkiem Policji w Cewicach,
- Sądem Rejonowym w Lęborku,
- Prokuraturą Rejonową w Lęborku,
- Kuratorami sądowymi,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku,
- Organizacjami pozarządowymi i Kościołem Rzymsko – Katolickim.

5. Oczekiwane efekty programu :

- systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie,
- zwiększenie wrażliwości społecznej wobec aktów przemocy w rodzinie,

- podwyższenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie,
- zwiększenie dostępności profesjonalnej pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie,
- zwiększenie skuteczności oddziaływania na sprawców przemocy w rodzinie,
- zwiększenie poczucia bezpieczeństwa członków rodziny doświadczających przemocy w rodzinie,
- nabycie umiejętności asertywnych zachowań przez osoby i rodziny dotknięte bądź zagrożone zjawiskiem przemocy domowej.

6. Źródłami finansowania wymienionych zadań są środki własne Gminy przewidziane w planie finansowym poszczególnych jednostek organizacyjnych Gminy Cewice, przy czym środki na obsługę organizacyjno – techniczną zespołu interdyscyplinarnego przewidywane są w planie finansowym Ośrodka Pomocy Społecznej w Cewicach.

Zasady przyświecające członkom Zespołu Interdyscyplinarnego:

1. By pomagać ofiarom przemocy, poza umiejętnościami dawania wsparcia psychicznego, trzeba znać zasady pomocy socjalnej i przepisy prawa.
2. Nie spiesz się sam i nie pospieszaj. Długotrwała pomoc sprawia, że ludzie dźwigają się ostrożnie i powoli. Uszanuj ich tempo.
3. Pamiętaj, że nie każda ofiara długotrwałej przemocy będzie gotowa działać z miejsca, w którym blisko jest sprawca tej przemocy. Oznacza to w wielu wypadkach konieczność zabezpieczenia innego miejsca pobytu dla ofiary.
4. Nie naciskaj, lecz zapraszaj oraz informuj. Dawaj do zrozumienia, że nie grozi jej/jemu żaden cudzy pomysł instalowany na siłę w jej/jego życiu.
5. Szanuj zasadę małych kroków. Szukajcie małych, lecz realnych posunięć.
6. Uważaj by nie ranić wtórnie. Nawet, gdy bardzo się niecierpliwisz, nie okazuj tego.
7. Strzeż się przed wzmacnianiem myślenia akceptującego przemoc. Zawsze formułuj przekonania przeciwne przemocy. Podstawowa zasada brzmi: „Nie ma żadnego usprawiedliwienia dla przemocy”
8. Przed współdziałaniem z innymi służbami, przygotuj grunt. Nie wysyłaj człowieka do instytucji, lecz do drugiego człowieka.
9. Pamiętaj, że raczej należy uczyć działania, niż wymagać działania.
10. Zawsze dawaj nadzieję.
11. Pamiętaj, że zaburzone zachowanie to często objaw – manifestacja trudności, cierpienia, która wynika z: opozycji wobec autorytetów, norm, wartości, redukcji lęku, frustracji, niemożności, manifestacji solidarności z rówieśnikami, ukazania sobie i innym osobom ważnych atrybutów własnej tożsamości, pozorne osiągnięcie wyższej pozycji wyższego rozwoju przy niskiej samoocenie.